

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 163.

V Ljubljani, v petek 19. julija 1895.

Letnik XXIII.

Črne bukve kmečkega stanu.

2. Sicilija.

Teško je govoriti o družabnih razmerah na Laškem brez jeze. Vedno je sicer bila lepa, od narave bogato obdarovana laška zemlja torišče političnih glumačev, toda najslabšim umetnikom te vrste je prišla še-le sedaj v roke, odkar se imenuje »Italia unita — redenta«. — Lupeško državno gospodarstvo vtiskuje v najmanjši koči »zjedinenega« kraljestva svoje grozovite sledi. E. Giampetro pravi v svoji knjigi »L'Italia al livio« (»Laško na razpotju«): »Sedaj je že jasno, da sta mogoči le dve stvari: ali bo vlada vse, kar se je dozda zgodilo, temeljito preobrazila, ali bo pa dežela vse, karkoli biva v politiki, popolnoma uničila.«

Bistroumni pisatelj je pravo zadel. Z jednim stavkom lahko dokažemo njegovo trditev. Med laškim kmečkim ljudstvom se silovito širi socijalizem. — Celó na gorenjem Laškem, koder so nekaj let sem duhovniki pod vodstvom kapelana Čerutija jeli ustanavljati hranilnice in posojilnice po Raiffeisenovem načinu in združevati kmečko ljudstvo v gospodarske zadruge, so pri zadnjih volitvah celi kmečki okraji oddajali svoje glasove — socijalističnim kandidatom.

Poljedelski stan na Laškem je že skorej popolnoma uničen. Umira brez zdravniške pomoči. Zato se pa ubogo ljudstvo poprijemlje vsacega sredstva; zato posluša vsacega socijalističnega mazača in mu — verjame.

Najbolj značilen dokaz za to trditev je sicilski kmečki in delavski upor z leta 1893. Vsem nam je še dobro v spominu, kako krčevito so se ustavljali uporniki po celi deželi in kako surovo-divje je postopal z njimi Crispi po izjemnem stanju in z vojnimi sodišči. Temu uporu se ne smemo čuditi. V Siciliji in na južnem Laškem sploh vlada že dolgo grozovito nasilstvo in revščina, katerima

se vstavlja lačno ljudstvo z vstajami in roparstvom. Smeli brigantje in lačni revolucionarji so nujni antipodje oholih plemičev in nenasitnih, bogatih velikih najemnikov. Nad 4000 umorov se šteje vsako leto na Laškem; torej krog 11 na dan. Umljivo!

Od leta 1812 (oziroma 1818) so v Siciliji uveljavljeni zakoni, po katerih se je odpravil fevdalizem. Kmet je postal svoboden, toda le po imenu. Galantuomini, to je baronje in kapitalistični veliki najemniki, imajo v lepi jedinstvi delavca in kmeta »za neke vrste nižjo žival« in tako tudi delajo z njim. (Napoleone Colajanni: Gli avvenimenti di Sicilia e le loro cause. Palermo 1894.) Ti možje vladajo v občinah in se okoriščajo na tuje troske. Plemičeva stranka, ki je z najpodlejšimi sredstvi pomagala v volilnem boju, se polasti najpreje srenjske blagajne; skrbi za to, da se napravijo po plemičevem posestvu lepe ceste, proda grščaku za smešno nizko ceno srenjsko posestvo; najgrje pa dela s tem, da znižuje zemljiški davek in ogromno vzvišuje užitninski davek in tako sesá uboge delavce in male najemnike, sebe pa osvobaja. Ubožci morajo drago kupovati vsakdanji živež, da trdosrčni plemiči tem ložje zapravljajo svoj denar izven Sicilije. — Kako delajo v tem oziru, kaže nam ta-le po profesorju Maffeo Pantaleoni-ju sestavljena primera. Na posameznega človeka pride

	užitninskega davka	zemljiškega davka
v Siciliji	6.76	1.63
v Piemontu	3.71	4.03
v Lombardiji	3.27	5.35
na Beneškem	2.42	5.45.

Te številke govoré jasno. Posestniki velikih posestev skrbé zase na škodo manjših. Ta posestva so večinoma stari leni; njihovi lastniki ne obdelujejo sami zemlje; večinoma tudi ne prebivajo na otoku, marveč oddajajo jih v najem velikim najemnikom. Ti imajo svoje podnajemnike, kateri imajo zopet svoje pol- ali tret-

jino-najemnike, dninarje in pastirje. V tistih delih, kjer je zemlja zelo rodovitna in kjer se goji bolj vinarstvo, poljedelstvo in sadjereja, torej »intenzivna kultura«, se je do zadnjih let že pridělalo toliko, da so imeli tudi najnižji v ti vrsti kaj jesti. To velja o obrežnih zemljiščih: od Marsale preko Palermo, Termini, Milazza, Messine v Katanijo, od Katanije krog Etne in o kaltanissetski, girgentski in sirakuški pokrajini. Mali najemniki v teh krajih so bili v primeri z drugimi še nekako premožni; zadnja leta je pa tudi na njihova vrata jela trkati lakota, katere doslej niso bili vajeni. Ta nagli prehod iz nekakšne premožnosti do uboštva jih je vzdignil, da so se tudi oni pridružili upor in s silo zahtevali, naj se pregledajo in popravijo njihove pogodbe. Navadno imajo v Siciliji tako imenovani pol-najem (mezzadria); najemnik mora obdelati polje in polovica vseh pridelkov je gospodarjeva. Najugodnejši tak polnajem je za tiste, ki dobé od gospodarja poleg polja tudi vinograde in oljnice v obdelovanje in se v vsem tem delé z njim; ta način pa poznajo samo krog Mesine. Revnejši ljudje imajo takozvano »terzeria«, tretjino-najem; lastnik jim prepusti kos zemljišča, jim da žito za seme in ob žetvi sta dve tretjini njegovi. Vrh tega si še odračuni seme. Tretje vrste pogodba je takozvana »a terratico«; najemnik se zaveže, da plača od hektara po 3 do 6 hektolitrov žita. V tem slučaju je sicer nezavisnejši, toda ob slabih letinah ne zmaguje najemnine. Najem traje 4, 6, k večjemu 9 let.

Vsakdo izprevidi, da so ubogi najemniki zelo na slabem. Vrh tega jih pa še tare oderuštvo. Za jeden »tumolo« semena (= 13 litrov) mora vrniti 17 litrov; posojila mora obrestovati najmanj po 20 odstotkov; živež mora drago plačevati; zato ni čuda, če so v preje najrodovitnejših krajih zadnja leta podnajemniki skorej brez izjeme imeli izgubo. Zemlja se je že izsesala in za par let, ko jo uživa, je nobeden ne more posebno negovati.

Še mnogo slabše je v tistih krajih, kjer se

LISTEK.

Naš pisarniški sluga.

Spisal Janko Barle.

(Dalje.)

Posebni dogodkov iz Petrove mladosti ne bi mogel povedati — on je že marsikaj pozabil, a mene ni pa bilo poleg. Toliko vem, da ni odšel s ponvami in pastmi po širokem svetu, kakor mnogi njegovi rojaki. Po svetu je pa vendar le odšel in to še preje nego je navršil dvajseto leto. V tej dobi nahajamo ga na južnem Ogrskem pri starem, imovitem gospodu, kateremu je bil naš Peter ob jednem hlapec in dekla, a tudi vrtnaril je, pa zato krase še danes njegova dva okna razne domače cvetlice, kot jasno znamenje, da je on prijatelj cvetlic. Ni mu bilo hudo pri starem gospodu, kateri je mladega, brdkega Slovačka, kateremu je jedva prvi mah pognal pod nosom, zelo ljubil in mu vedno le »sinko« govoril. Pri starem, skušenem gospodu se je Peter marsikaj naučil, a privadil se je od Rumuncev, kateri so v okolici stanovali, tudi rumunskemu jeziku, katerega še sedaj, ko mu morda sladka vinska kapljica —

redke so te prilike — razveže nekoliko okorni jezik, za silo tolče. Stari gospod preselil se je na drugi svet, a Peter pa tudi ni ostal več v onem kraju, šel je po svetu iskat službe in slave. Oboje je dobil.

Kdor ni videl, ta si pač ne more misliti, kako ponosna je pač služba nadškofovega osebnega čuvarja ali huzarja, in vidite naš Peter je postal nadškofov huzar. Podoba iz one dobe, pokazuje nam Petra v njegovem sijaju. Visoka kapa ali kalpak z dolgim čopom pokriva mu glavo, okrog ustnic spuščajo mu se doli do tedaj že dobro vzrasli plavi brki, ob ramenih visi mu teška, obilno se srebrom obšita suknja (bekeš), noge pokrivajo ozke zdolaj stisnjene modre hlače, obuvalo mu je od fine ruske rumenkaste kože se srebrnimi ostrogami, a ob bedru visi mu dolga teška sablja. Ej bil je krasen huzar naš Peter, kakor tudi njegov drug — dva sta huzara — in marsikatero dekliško oko pogledalo je ne redkokrat lepa huzarja, in kaj ne bi? Kaj takega se pač ne vidi vsaki dan, pa tudi ni bil vsaki huzar tak, kot je bil naš Peter. Pri veliki maši, če jo je pel nadškof, stal je tam pred žrtvenikom kot da bi bil iz kamena, niti z očesom ni maknil, a tako stal je tudi zadaj na dragoceni velikaški kočiji, kadar se

je nadškof kam vozil. Ko je škof popotoval, spremljal ga je vselej tudi Peter in tako si je on ogledal mnogo znamenitih mest.

V tem je umrl stari pisarniški sluga Pavel. Tu je trebalo človeka, kateri bi bil pošten in zvest, a tak je bil naš Peter. Ko so mu ponudili to službo, sprejel jo je, ker si je mislil: »Ej Peter, nadškofov huzar si, to je res, ni slaba služba hm, težka tudi ne. Nu, huzar mora biti mlad in brdek, hm tudi tebi se še lice rudeči, vendar to bode minolo skoraj. Pisarniški sluga pa tudi lahko hrbet upogne, kadar ga že leta teže in nikdo ne gleda, če mu je lice nagubano, on ostane vendar le pisarniški sluga.« In prav je mislil naš Peter in začel tako svoje delovanje in službo v pisarni, katero ponese izvestno seboj v grob.

Osem ura zjutraj je. Po ulicah je seveda vse živo, jeden hiti sem, drugi tje, vozovi ropotajo in glasno je že dosti. Po trgu razvrstilo so branjeveke svoje drobnarije, vsaka sedi poleg svoje mizice ponosno kot kak vladar na prestolu, a jezički se obračajo kot za stavo in kaj ne bi. Vže od sinoči so mirovali in ker je vendar toliko pripovedovati, kaj se je čez noč pripetilo. Tudi kmetice so že poraz-

5 4 45 m. M. C. M. R.

goji večinoma živinoreja — »ekstenzivna kultura«. Najemnikov je tu še mnogo več. Zemlja se slabo gnoji; večinoma ji manjka vode, opustošuje se od dne do dne bolj. Posameznik ne more sam stanovati v taci krajih in zato se navadno nastanjajo v večjih trgih in mestih. To jim škoduje na zdravju in na premoženju; plačevati morajo večje davke in veliko stanarino. Slabo obdelovana zemlja ne more prerediti vse mnogobrojne čete najemnikov, podnajemnikov, polnajemnikov, pastirjev in dni-narjev.

Dni narji imajo po 40 centezim do 1 lire dnine ob svojem; še ob žetvi se jim dve leti sem ta pičila plača ne zviša. Cena pridelkom pada silovito, kar pričajo te-le številke: Leta 1891 je stal 1 hektoliter pšenice in rži povprek 19.48 lir; leta 1893 pa 18.91 lir. Vino je stalo leta 1887 po 40 do 50 lir hektoliter; leta 1890—1893 pa samo 10 do 20 lir. Še le v prvi polovici leta 1894 se mu je jela nekoliko dvigati cena, brez dvojbe tudi — na naše troške vsled nesrečne vinske klavzule. Pridelkov je tudi vedno manj. Pšenice in rži se je pridelalo

1891	7.744.981 hektolitrov
1892	4.363.696 »
1893	4.365.300 »
Ječmena:	
1891	1.511.699 »
1893	1.169.061 »
Trtna us je umčila 53.977 hektarov vinogradov. Vina se je pridelalo	
1891	6.855.555 hektolitrov
1893	4.111.331 »

Vkljub temu so pa lastniki najemnino od leta 1860 podvojili.

Vsled tega je bilo mnogo več dni narjev brez dela in kolikor jim ni potlačil dnine gospodar, znižali so si jo sami s konkurenco. Vsako leto se ob žetvi delavci iz različnih pokrajin do krvi pretepajo za — slabo plačano, težko delo. Po 16 ur delajo ob tem času na dan; zgé jih pekoče južno solnce in po mesečnem delu so srečni, če odnesó 20 lir domov.

Pastirji imajo navadno letno plačo 70 do 200 lir; njihovo delo je izvenredno težko; redko-kedaj pridejo pod streho. K večjemu vsak mesec, večkrat celo na tri mesece imajo po jeden dan toliko prostega, da obiščejo svojo ženo in otroke. Hrana jim je mleko in nezabeljen in neosoljen »risotto«. Če jim pogine kako živinče, potem imajo tudi — meso. S takimi zaslužki seveda ne morejo vzdrževati svojih družin in zato se »potrudijo« za druge dohodke. Pastirji so ravno največji prijatelji in pomočniki — brigantov in lupežev. Tudi njihove žene in otroci se radi pečajo s takimi rokodelstvi, vzlasti da si brezpravno prilastujejo kako ovco ali drugo živinče. To spada k pastirskim »nedoločnim dohodkom«. Manjši posestniki v takih razmerah ne morejo shajati. Od leta 1852 do 1871 jih je popolnoma propadlo 59.644; njihova zemlja se je poizgubila v velikih posestvih. In mej tem časom je laška vlada uropala cerkveno premoženje in je posestva na drobno prodajala; vkljub temu pa se je število kmečkih posestnikov tako

vrstile ne daleč od branjev svojo zelenjavo, mleko in razne pridelke. Niti one ne zaostajajo za branjev-kami in kdo bi jim zameril, ženske so in jeziček imajo, če so tudi kmetice!

Kdo pa je oni gospod, kateri stopa tako dostojanstveno po trgu, s knjigo in s pismi v roki? Res se je njegovih precej krepkih brk in pas, katerim se pa še vendar pozna, da so bili modri, prišla slana, črte po licu in po čelu so tudi že dosti določno razrezane, vendar široko plečasti mož je še trden; glava, katero mu pokriva trdi gosposki klub, še vedno penosno počiva na bolj tenkem vratu. Modre oči so mu še bistre, vsakega opazi in pozdravi, celo ustavi se, da kaj posebnega vidi, ali pa z dobrim znancem pregovori par besedi, da si se mu vidi, da mora hiteti. V našem mestu ti bode izvestno vsaki povedal, da je to Peter, naš pisarniški sluga. Na pošti ti je bil in zdaj se vrača s kupom pisem v našo starodavno pisarno, kjer ga že čaka sto drugih opravil. Mesto je veliko in uradov v mestu tudi dosti in naš Peter je živa zveza in nekakav posrednik med temi uradi in našo pisarno. Res ne mudi se mu nikamor preveč, ali vsako opravilo opravi točno.

(Dalje sledi.)

ogromno zmanjšalo. In koliker jih je, so črez glavo zadolžena.

Laško državno gospodarstvo, vzlasti pa neumna, kapitalizmu služeča davčna in carinska politika, je propadu lepo pomagala. Na gorenjem Laškem je veliki obrt precéj razvit; raznovrstne tvornice so se zadnja leta zelo pomnožile. Zviti kapitalisti gospodujejo tudi na Laškem. Vsled tega se zakoni v prvi vrsti ozirajo na njihovo korist, ne mené se za škodo, ki jo ima od tega kmečki stan. Izvozni predmeti so vsled te politike od leta do leta cenejši, uvozni pa dražji; davki tarejo najbolj poljedelce in sploh nižje ljudstvo. Lahko delo so imeli vsled tega socialisti, ko so pričeli svoje agitacije mej sicilskimi kmeti. Ustanavljati so se jela delavska društva »Fasci dei lavoratori«, ki so se brž razširila. Dne 1. novembra 1893 jih je bilo že 163 in 35 se jih je snovalo. Najbolje organizovani so bili kmetje krog Palerme, Katanije in Trapani, manj v Girgenti in Caltanissetta, najmanj v Mesini. Iz navedenih podatkov je lahko umljivo, zakaj. Ta društva so bila na mnogih krajih tudi konsumna, podporna, ali zavarovalna. Najpomenljivejše pa je to, da so se po kmetih širila mnogo hitreje, nego po mestih. Razpad kmečkega stanú tudi pri nas pomenja gotov napredek socialne demokracije. In čim se ta vgnjezdi med poljedelskim ljudstvom, potem gorjé!

Ne slepimo se! Ubogi sicilski kmetje so zahtevali preje samo dobre agrarne zakone, pravičnejšo razdelitev zemljišč, pregled najemninskih pogodb, pošten polnajem za male najemnike in večjo plačo za dni narje in pastirje. Njihovih mirnih zahtev ni hotel nobeden poslušati; oglasili so se torej s silo in sovraštvo, ki je doslej še dremalo v njihovih srcih, jim je prekipevalo proti vsemu družabnemu redu. Iz mirnih mož, ki nikakor niso umevali namenov svojih socialističnih agitatorjev, so postali potem zavedni, neustrašni socialisti. — Crispi jih je na videz premagal. Razrusil je njihove zveze, zaprl jim je voditelje, vzel jim je še tiste pravice, ki so jih doslej imeli. A s tem socializma še ni zatrl. Iskre upora in maščevanja tlé živó v njihovih dušah in se s Sicilije vnemajo po vsem Laškem. Najrevnejši izmej Lahov, zatirani sicilski kmetje, so na čelu najpomenljivejšega laskega gibanja v naši dobi. Kvirinal in Monte citorio se ne bodeta niti vpoštevala, ko se nabrano gorivo zažgé in ko ogenj upora bruhne z vso silo na dan. Sicilskim kmetom pomagajo tudi delavci v zveplokopih (Caltanissetta, Girgenti, Katanija, Palermo). Do 50.000 družin životári od tega dela.

Z osmim letom že pričinja dečak svoje trpljenje kot »caruso«, ki prenaša na hrbtu rudo iz jam za pasjo plačo. Pri tem zaostaja njegov duševni in telesni razvoj. Leta 1893 jih je bilo 38-28 odstotkov za vojaško službo nesposobnih, ker so bili premajhni; kmečkih novincev ni bilo tedaj samo 14-41 odstotkov zavoljo tega vzroka potrjenih. Sekáci »piconieri« zaslužijo pri svojem neprimerno težkem delu po 1 do 2 liri na dan. Vrh tega jih pa še lastniki zveplokopov goljufavajo pri hrani. Blago morajo jemati pri njih po 25 do 100 odstotkov dražje nego drugod. Silijo jih namreč s tem, da jim plačujejo zelo neredno. Delavec mora torej jemati na upanje, če tudi v svojo izgubo. Mafia ima vsled teh razmer mej zveplarji najzvestejše pristase.

Ob svojem času se bo s krvjo in ognjem pokazalo, kaj je vzrotil brezsrčni kapitalizem v sicilskih zveplokopih. Mejnarodna požrešnost njegova se kaže tudi v cenah, ki se od leta do leta znižujejo na škodo »svobodnih« belih sužnjev. Leta 1891 je stala 1 tona zvepla 112-57 lir, leta 1893 65 lir, leta 1894 55 lir.

Propadajoči poljedelski stan v Siciliji, ki je že tako ubožal, da se niti izseljevati ne more, ker za to se zahteva vendar še nekakšno, če tudi majhno premoženje, ta umirajoči stan postavlja vsak dan nove čete nemaničev na trg, ki iščejo mirnejše smrti — v zveplokopih in je ne morejo dobiti. Jediná lakota jim je zvesta družica. In ta jim svira bojne pesmi proti sedanjemu družabnemu redu silovitejše in vplivnejše, nego najstrastnejši socialistični agitator. Te pesmi ne ostanejo brez vpliva. Konečno se vnmó sestradanim poslušalcem trdi udje in prične se — krvavi ples! Tedaj gorjé Laški, gorjé Evropi!

Prvi začetek ti obupni bodočnosti je pa ustvarilo ravno tisto načelo, katero smo obsojali v prejšnjem članku: neomejena svoboda kmečkih posestev in rimskega, oziroma Napoleonovega zakonika dedno pravo. Dne 5. junija 1806 je pisal krvoločni dedič francoske revolucije, Napoleon I., svojemu bebastemu bratu Jožefu, ki je na južnem Laškem igral komedijantsko vlogo — kralja, te-le besede:

»Brate! V Parizu hočem imeti isto premoženje, ki so vsa nastala s prestolom vred in bodo jedino imela kaj pomena, ker so fidejkomisna, in vse drugo se bo po vplivu »Code civil« izgubilo. Vredi »Code civil« v Neapolju; vse, kar ni s teboj, pogine v malo letih in kar boš hotel ohraniti, se bo utrdilo. To je velika prednost »Code civil«-a. »Code civil« moraš uvesti pri sebi; okrepi ti moč, ker po njem pade vse, kar ni fidejkomisno, in nobeno veliko posestvo ne ostane, razven če jih ti ustanoviš kot lene. Zavoljo tega sem jel razglasiti »Code civil« in zato sem se odločil, da ga vpeljem.« (Corr. Nap. I. XII. M. 10.314, str. 432.)

Slamnat kralj obeh Sicilij je ubogal; sam je kmalu moral odnesti peté, a njegovega brata zlovest je ostala. Sicilija nam je priča za to!

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. julija.

Celjska gimnazija in zatirane narodnosti na Ogerskem. Iz Velikega Varadina se nam piše: Neizrekljivo nas je tu vse Rumune veselilo, da je vaše dobro ljudstvo v tako poštenem boju zmagalo. Židovsko-mažarski listi pišejo cele članke o »poslovenjeni Avstriji«; tega, da je peščica slovenskih poslancev proti 100 nemškim zmagala, ne more umevati nobena židovsko-mažarska glava. Pa naj sodi »narod« o Vaši zmagi in naj piše kar mu drago, to je gotovo, da se nemažarske narodnosti na Ogerskem prav posebno veselé ustanovitve slovenske gimnazije v Celju. Da se pri vas izpregledava, da je zatiranje narodnostij proti natornemu zakonu in neumno, je tudi za nas nadpoln solnčni žarek. Židovski mažarji, ki so pri vprašanju o celjski gimnaziji vpraševali s farizejsko zlobnostjo: »Kje pa ostane potem takem jednota Avstrija?«, bodo politično prisiljeni opustiti deklaracijo neumnega načela o narodni jedinstvi in o mažarski državni ideji, čim zadobé pri vas narodnosti politične pravice. Tudi pri nas se bo kmalu jelo trobiti k obratu. Vsaka zmaga pravičnosti v narodnem obziru je za nas veselo znamenje. Gotovo je sicer, da se bodo Mažarji najkasneje izpreobrnili k ti pravičnosti in sicer samo prisiljeni, toda — pojde vender-le.

O političnih posledicah napada na Stambulova se javijo že sedaj toliko različne novosti, da se še ne ve, katera bo naposled prava. Včerašnjá »Reichspost« pravi, da roka morilčeva ni plačana z ruskimi rublji, ampak je to dejanje samo osebno maščevanje. To misel utemeljuje s tem, ker sta bila skoro istočasno metropolit Klement in Teodorov, predsednik sobranja, pri ruski vladi tako prijazno vsprejeta in bodeta, kakor se kaže, tudi dossegla spravo. Sicer ni Rusija nikakor nejevoljna, da je oropan vse moči njen najnevarnejši sovražnik, vender pa obžaluje, da se je na tak način napadel. Razmere v orijentu so vedno slabše. Potovanje metropolita Klementa v Petrograd, dogodki v Makedoniji in sedaj napad na Stambulova; iskra za iskro se vnema, netiva jim, kakor se vidi, ne manjka, in prav lahko se primeri, da nastane političen požar.

Rusko-bolgarska pogajanja. Iz Petrograda se poroča, da vlada v merodajnih krogih mnenje o kabinetni krizi. Lobanov je namreč izjavil, da današnje ministerstvo nikakor ne more narediti sprave mej Rusijo in Bolgarijo, ker je ta v sedanjih razmerah nemogoča. Naslednikom Stojlova se imenujeta predsednik sobranja Teodorov in škof Klement; na Cankova se nihče ne ozira. »Daily News« se dalje poroča, da namerava imenovati ruska vlada več agentov in konzulov, ki bi, ne da bi bili formalno priznani od kneza Ferdinanda, občevali naravnost z bolgarsko vlado.

Rusija. Abesinsko odposlanstvo je sprejel 16. t. m. veliki knez Aleksandrovič in opoludne je je

povabil višji prokurator svete sinode, Pobedonoscev k skupnemu obedu. Med povabljenimi sta bila tudi metropolit Klement in arhimandrit Wassilj. Pri tej priliki je imel Pobedonoscev nagovor na metropolita, v katerem je poudarjal, da se Rusi vesele, ker imajo v svoji sredi svoje verske brate iz Bolgarije ter izražal upanje, da bodo Bolgarci vsak čas zvesti privrženci svoje vere, kajti njihova moč je le v pravoslavju. Na to se mu zahvaljuje Klement in pravi, da je Bolgarija odprla pot Rusiji do pravoslavja in omike, Rusija pa je dala bolgarskemu narodu prostost in samostojnost. Bolgarci so sicer veliko zagrešili nasproti Rusiji, toda ruska ljubezen je večja, kakor bolgarska krivda.

Cerkveni letopis.

Slovesnost letošnjih gg. srebrnomašnikov.

Z Dolenjskega, 14. julija.

(Izv. dop.)

Blizo bele Ljubljane, na krasnem, na jedni strani od plodovitega polja in zelenih travnikov, a na drugi od temnih, senčnatih logov obdanem hribčku — na prijaznem Rudniku, obhajala se je dne 9. julija t. l. redka slovesnost. Ze prejšnji dan opozarjali so na križanju ob veliki cesti, kakor i zgoraj pri rudniški cerkvi in ob župnišču postavljeni mlaji, slavaloki, napisi in raznobojne zastave, da tukaj — nekaj bode. Uganjko razvozljati ti je takej napis na slavaloku ob veliki cesti, glaseč se:

„Rudniška fara v veselji se vnema,
Vas srebrnomašnike v gostje vsprejema,
Vdani pozdravljajo vsi Vas farani,
Dobro nam došli, Bog Vas ohrani!“ —

Proti večeru v predan jeli so prihajati od vseh strani gospodje duhovni, srebrnomašniki, posvečeni 9. julija l. 1870, oziroma že 31. julija 1869. Pred okinčanem župniščem jih je pozdravljaj napis:

„Zdravstvujte, bratje mi, pod bratskim krovom,
Stopite podenj z božjim blagoslovom!“

Kmalu je postalo v lepem, prostornem župnišču vse živo. Tu je bilo presenečenja in občudovanja, spominov in šaljivih opazk, saj je bil mej mnogimi sobrati prvi sestanek po 25letnem vročem delu. Sešli pa so se bili naslednji gospodje: Fr. Andrejak, J. Bevec, Fr. Brulec, J. Demšar, J. Dolenc, K. Jančigar, Fr. Jarc, V. Klobus, A. Pajer, J. Škvarča, A. Stenovec, Gr. Slibar, T. Varl, S. Zupan, A. Zgur in J. Mavrič ter sošolca redovnika: o. Angelik Hribar in o. Karol Schöpf. Zadržan je bil jedino č. g. Fr. Onusič. Njih pet je v teh 25 letih poklical nebeški Gospod iz svojega vinograda ter jim je že od sodil zaslužen plačilo in ti so: J. Porenta, dekan cirčniški; A. Mastri, župnik leskoviški; P. Habjan, kaplan šmarijski; Fr. Rus, kaplan dobeski in Ignacij Vrančič, župnik kolovraški, in poleg teh še sošolca redovnika: o. Dominik Klopčič in o. Fr. Kopitar.

Vsled oznanila prejšno nedeljo vsprejeda vse slovesnosti jelo je drugi dan 9. julija, kmalu po peti uri, dohajati dobro rudniško ljudstvo v ozaljšano cerkev k vdeležbi srebrnih sv. maš, vrstečih se po redu do 1/8. ure. Nato pa so se opravile molitve za mrtvimi sobrati in peta sv. maša, kojoj je služil domači gospod župnik in slednjič bilje. Sledilo je potem le kake pol ure odihljeja, kajti ob 1/10. uri podajo se vsi velečastiti gospodje v slavnostnem obhodu, deloma v paramentih, deloma v roketih, mej slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev, spremljani od cerkvenih zastav, v praznično ozaljšano, z vernim ljudstvom napolnjeno cerkev, ki jih je vsprejela s sledečim na slavaloku pred uhomom napisanim pozdravom:

„Četrto stoletja že Bogu živite,
V njegove hiše službi osiveli!
V Gospodovem ste hramu pot začeli
Pred njim srčno pozdravljeni bodite!“

Nato stopi na leco sobrat, srebrnomašnik vlč. g. župnik S. Zupan, ter v izbornem slavnostnem govoru prav pristrčno nagovori gospode srebrnomašnike in ljudstvo.* Izvzemši šibkeji govorniški organ, spominja v drugem ta gospod govornik vprav na svojega slavnega strijca, pokojnega stolnega prošta Jožefa Zupana. Iste vzvišene misli, ista določna in zbrana beseda, ista živost in drastika, pa tudi elegantnost v govoru. Slovesno sv. mašo z zahvalnico

„Te Deum“ je potem ob praznični azistenci vseh gospodov srebrnomašnikov opravil vlč. g. Fr. Brulec, župnik velikodolinski. Petje in sviranje mej slovesnim pravilom vodil je vlč. g. o. Angelik Hribar s znano, njemu lastno spretnostjo in preciznostjo.

Mej slavnostnim obedom vrstili so se navadni oficijelni in drugi mejsebojni bratski nazdravi, izrazila se je pismeno udanostna izjava do Njih prevzvišenosti, prečastnega gospoda knezoškofa. V posebno veselje in čast so si šteli gospodje srebrnomašniki pozdrav premilostljivega gospoda knezoškofa lavantinskega in zbrane duhovščine v Središču — došli telegrafnim potom. Čast jim je bila takej odzdraviti istim potom.

Mej veselimi spomini iz zlate mladosti in nedolžnimi šalami potekle so le prehitro srečne ure redkega sestanka. Se nekatere prijateljske besede v slovo, z voščilom na srečno zopetno svidenje, če tukaj ne, tamkaj — in zdrknili smo, priporočujoč se nebes Kraljici in sv. ap. Simonu in Judu, patronom lepe rudniške fare — jadrno po prijaznem brežuljku navzdol. Slavalok ob veliki cesti nas je pristrčno odslavljal:

„Srečna Vam bodi v življenju pot,
K zlati Vas maši pripelji Gospod!“

Zastave iz zvonika visocih lin ter iznad vitkih mlajev pa so nam v večernem hlapu še dolgo prijazno mahljale zadnji: Z Bogom! Deloma še tisti večer, deloma drugi dan pa je oni črni, nestrpno šumeči hlapon vsprejel presrečne srebrnomašnike ter odpeljal vse zopet na delo, na vse štiri vetrove, poročevalca teh vrstic pa v istini kar „usque ad ultimos fines Carnioliae.“ Veselo naznanilo o podeljenem blagoslovu Njih Svetosti, svetega Očeta vsem srebrnomašnikom k tej svečanosti, je dospelo drugi dan.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. julija.

(Iz seje mestnega zbora ljubljanskega.) Župan Grasselli je naznanil, da je umrl v Solnogradu gm. grof O. Donnel, ki je bil povodom rešitve cesarjeve tudi v Ljubljani imenovan častnim meščanom in da je v imenu mesta vdovi sporočil svoje sožalje. — Kot svetovalci pri deželni vladi, ki bo razdeljevala posojila in darila vsled potresa oškodovanim v Ljubljani, so bili za Ljubljano od mestnega zbora izvoljeni gg. Gogola, Klein, dr. Tavčar in Trček. — Po predlogu odbornika Šubica naj bi ti svetovalci zastopali pri vladi stališče, da se na tiste hišne posestnike, ki so nevtemeljeno in pretirano povišali strankam stanarino, pri razdeljevanju podpore oziralo še le v zadnji vrsti, prav posebno pa naj bi se podpirali hišni posestniki, ki so dobro in po predpisih popravili svoje hiše. — Po predlogu odbornika Hribarja se soglasno sklene, naj mesto ljubljansko odpošlje prošnjo trgovskemu ministerstvu za vsprejem v zak. načrt državnih lokalnih železnic in za podporo pri grajenju lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika, za katero se je osnoval že posebni konsorcij. V ravnateljstvo hranilnice so bili izvoljeni odborniki: Klein, Majaron, Ravnikar in Trček. — Za nastanjenje nemške deške in dekliške šole se za 35.000 gld. kupi hiša kranjske stavbene družbe ob cesti na Rožnik in poleg nje se vzame v najem druga hiša za začasno nastanjenje slovenske dekliške šole, ki je bila dosedaj v reduti. — Po nasvetu odbornika Gogole se naprosi kranjska hranilnica, da naj mestu pride za te izredne šolske stroške z podporo na pomoč. Na to je bilo v tajni seji rešenih več ugovorov hišnih posestnikov zaradi popravljanja in podiranja hiš.

(Gimnazija v Kranju.) Iz Kranja se nam poroča: Za prvi razred tukajšnje c. kr. državne gimnazije se je oglasilo za prihodnje šolsko leto do 14. t. m. 74 učencev; pri vsprejemnih izpitih sta bila dva odpuščena. Vsprejetih je torej 72. — Ker se za I. gimnazijski razred še oglašajo učenci in je že vsprejetih 72, tako da jih bo z repetenti vred vsaj 90, če ne več, kaže se, da bo treba letos zaradi premajhnih sob v sedanjem poslopju prvi razred deliti in otvoriti dva vzporedna razreda.

(Petindvajsetletnica mašništva.) Dne 21. julija bode 25 let, kar so bili v mašnike posvečeni p. n. gg.: Karol Hribovšek, Mih. Lendovšek, Ant. Suhač,

Jož. Črnko, Franc Hirti, Lovro Janžekovič, Matija Kelemina, Alojzij Kreft, Martin Meško, Franc Polak, Martin Skerbec, Franc Skorjanc, Franc Zmazek in Jožef Ulčnik; skupno in slovesno pa bodo ti č. gospodje praznovali srebrno sv. mašo v torek, dne 30. julija pri Sv. Alojziju v Mariboru. Ad multos annos!

(Duh. spremembe v lavant. škofiji.) Župnijo M. B. na Sladki gori je dobil č. g. Franc Irgl, vikar v Celju in župnijo Studenice č. g. Martin Zekar, kaplan v Manjšbergu.

(Žaloigra ubozega delavca.) Fr. Černè, pošten in priden mladenič je delal do letošnjega leta 5 let v kovinski tvornici Ad. Samasse v Ljubljani. Svoje delo je opravljal vestno in natančno v zadovoljnost delovodje in svojega gospodarja. Več let sem ga sicer časih prime božjast, toda pri delu, katero je imel v tvornici, ni bilo nobene nevarnosti zanj. Tu pride nov delovodja, Nemec, protestant Viktor Dobes v Samassovo tvornico, kjer se izdelujejo večinoma stvari, namenjene katoliški božji službi. Ta mož je jel kazati svojo samooblastnost v raznih stvaréh in mej drugimi se je tudi sprivil na imenovanega delavca Černeta. Hotel ga je spraviti iz tvornice in zato ga je prestavil v livarno, dobro vedoč, da Černe nikakor ne more s svojo boleznijo biti blizu ognja. Ko mu je to delavec izjavil, mu je odpovedal službo. Černe je poskusil pri Samassi samem. A delovodja je naravnost dejal, da je že obrtni nadzornik pri zadnjem pregledovanju ukazal, da mora Černe iz službe. Nato ga je Samassa odpustil z jako pohvalnim spričevalom in Černe je bil po petletnem pridnem delu brez vsake tudi najmanjše krivde, na cesti — brez dela. Kaj pomenja brezdelnost za mladeniča s tako boleznijo, si je lahko misliti. Tem gorje je bilo zanj, ker je njegov oče po potresu izgubil mnogo zaslužka in njegova sestra izgubila popolnoma delo. — Želeti se po delu, tožiti za izgubljenim in zastonj — to je hudó! Samassovega delovodje delo se je pa še bolj razkrilo. Delavec je pisal dné 24. maja t. l. v Gradec dr. Val. Pogačniku, obrtnemu nadzorniku vprašajoč ga, ali je res rekel to, kar mu podtika delovodja. Na dvojno pismo je še-le odgovoril ta mož dne 10. julija t. l. rekoč, da je „popolnoma neresnično, da bi bil on kedaj g. Samassi ali kateremu njegovih uradnikov in mojstrov ob zadnji navzočnosti v sept. 1894 rekel, da ne more Fr. Černe zavoljo bolezni več dalje ostati v službi. Doslovno pristavlja: „Delovodja Viktor Dobes se je tedaj obnašal samovoljno, če se je name skliceval in Vam je povedal neresnico“. S pismom obrtnega nadzornika v roki, je šel imenovani Černe k Samassi pojasnit mu stvar. Toda skupil jo je. Samassa se je zadržal nad njim: „Kaj meni to mar? Kaj me brigade Vi in delovodja? Jaz lahko spodim vse delavce, če hočem. Vas ne morem več potrebovati.“ Delavec je odšel od Samasse brez krivde ozmerjan. Protestantski delovodja bo pa menda še dalje lahko „govoril neresnico“ in izganjal poštene domačine iz tvornice.

(Zrelostni izpiti na c. kr. moškem učiteljskem) (21 kandidatov) se začno dne 20. julija in končajo 23. julija, na c. kr. ženskem učiteljskem pa trajajo od 24. do 31. julija.

(C. kr. kmetijska družba) je imela v četrtek, dne 18. t. m. svoj občni zbor. Prišlo je nad 80 družabnikov. Zlasti je bila Dolenjska častno zastopana. Posebno živahen je bil razgovor o predlogih posameznih podružnic. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 81 listkov. Izvoljen je bil g. Murnik s 67 glasovi, gosp. Povše je dobil 7 glasov, Seunig 1 glas; praznih je bilo 6 listkov. Pri volitvi odbornikov je bilo oddanih 79 glasov. G. Povše je dobil 71, g. baron Lazarini 57 in g. Rohrmann 51 glasov. Natančneje o tem zborovanju poročamo pozneje.

(Mili darovi.) Z Dobrove, 18. julija: Za uboge pogorelece na Švici došli so do danes od dne 6. t. m. po vrsti sledeči darovi in podpore: Vlč. g. župnik Gregor Malovrh v St. Vidu nad Ljubljano, 20 gld.; vlč. g. župnik Anton Lesjak v Zelimljah, 8 gld.; vlč. gosp. župnik v p. B. Bartol v Spodnjem Brniku, 5 gld.; vlč. gosp. župnik Fr. Schweiger v Radovici, 7 gld.; vlč. gosp. župnik v p. Josip Jereb v Ljubljani, 3 gld.; g. Alojzij Zorman, trgovec z moko v Ljubljani, 10 gld.; župljani v Dražgošah 3 gld. 40 kr.; dvoje darovanj domačih faranov iz pretečene nedelje (dne 14. t. m.) 110 gld.; slavni kon-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

cert v „Svicariji“, čisti ostanek 20 glđ. — Skupaj 186 glđ. 40 kr. Za to tako lepo in hitro pomoč naj vsprejmo mili in blagi darovalci prizadetih ponesrečenecv preiskreno in presrečno zahvalo. Bog plačaj stotero! Reveži so pa potrebni še dalje zdanih milih podpor. Kdor utrpi, naj jim prihiiti na pomoč! Stori! bode s tem delo krščanskega vsmljenja, katero ne bode pri Bogu pozabljeno.

(Promocija.) 17. t. m. ob 1/2. uri opoludne je bil na dunajskem vseučilišči v četrtm letu gospod Josip Pipenbacher promoviran doktorjem modroslovja. Cestitamo!

(Mej večerajšnjim nalivom) je tudi po mestu padala toča, katera pa v okolici ni povzročila škode. — Na Gorenjskem pa je toča, kakor se pripoveduje, naredila precejšno škodo.

Telegrami.

Dunaj, 19. julija. Pri razpravi o proračunu pravosodnega ministerstva je povdarjal v današnji seji voditelj pravosodnega ministerstva Krall, da se je glede zboljšanja plač uradnikom že veliko zgodilo, ter se bo tudi v prihodnje skrbelo, da se primerno pomnoži število službenih mest ter da bodo mnogi uvrščeni v višje plačilne razrede. Pravosodna uprava bode gledala na to, da v korist pravosodja vporabi novi zakon o civilnem procesu. Potem odgovarja Krall na razne interpelacije glede zaplenjevanja časnikov ter izjavlja, da ministerstvo nič ne vpliva na posamezne slučaje, marveč da vrši le vrhovno nadzorstvo. V tem smislu omenja razglas prejšnjega pravosodnega ministra z dne 17. junija, s katerim se naroča državnim pravdnistvom, da naj liste konfiskujejo le tedaj, kadar imajo na razpolago tudi dovolj razlogov za subjektivno zasledovanje. Nadalje voditelj ministerstva govori o porotnih sodiščih ter hvali njih uspešno delovanje in se končno zahvali vsem, ki so tako hvalevredno sodelovali, da se je sklenil v zbornici civilnopravdni red. — Posl. Promber je omenjal zaslug, katerih si je pri tem pridobil vzlasti voditelj pravosodnega ministerstva. — Poslanec Šil je razpravljaj pravosodne razmere na Češkem ter očital pravdnistvom, da prestrogo konfiskujejo češke liste.

Dunaj, 18. julija. Poslanec Vahnianin je pojasnoval pri proračunu o kmetijskem ministerstvu žalostne razmere kmetijstva v Galiciji ter dejal, da kmetu v Galiciji ne grozi več pogin, marveč da je gališki kmet že popolno uničen. Dokaz zato je silno izseljevanje galiških kmetov v Ameriko. Sramota je za državo, da morajo hoditi avstrijski državljani kakor sužnji v Ameriko. Zato je zadnji čas, da zbornica prične v jeseni z resno preosnovo v prospah kmetijstva. — Poslanec Hagenhofer je obširno zagovarjal blagodejno delovanje bivšega ministra za blagor poljedelstva. On je bil, ki je odločno v zbornici nastopil proti plesu okoli zlatega teleta, rekoč: Ako hočete, da bodo ljudje spolnovali zadnjih sedem zapovedij božjih, skrbite zato, da se bodo spolnovale tudi prve tri. Govoril je nadalje Hagenhofer o zboljšanju kmetijskih razmer, da treba znižati

zemljiščni davek, vstanoviti kmetijske zadruge, prevzeti hranilnice in zavarovalnice v državno oskrb, pomnožiti podporo za živino- in sadje-rejo.

Dunaj, 18. julija. Zbornica je rešila proračun poljedelskega ministerstva ter pričela posvetovanje o proračunu pravosodnega ministerstva. Posl. Hofmann in tovariši interpelujejo notranjega ministra, zakaj se je prepovedalo prilepljenje oklica na graške volilce, v katerem vabijo na shod glede celjske točke, ter ugovarjajo razveljavljenju sklepa občinskega odbora v Kiudbergu po vladnem zastopniku, češ da se na ta način namerava kratiti državljanska pravica.

Dunaj, 18. julija. Predsednik glavnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic sekijski načelnik Bilinski se je odpeljal danes v Galicijo, kjer bode dalje časa nadzoroval železniško upravo.

Sredec, 18. julija. Pogreb Stambulov bode v soboto, 20. t. m. ob 2. uri popoludne. Princ valeški in angleška ter rumunska vlada so izrekli brzojavno svoje sožalje.

Sredec, 18. julija. „Swoboda“ navaja celo vrsto nepravilnostij o postopanju oblasti po dovršenem napadu na Stambulova, ter dokazuje, da ga ni hotel nihče zabraniti. Mej drugim zagotavlja ta list, da so videli malo pred dogodkom Tufekčijeva na mestu zločinstva, ko je imel pri sebi nekaj v papir zavitega in da ni, kakor trdi preiskovalni sodnik, ostal do poludesete ure v zveznem klubu.

Rim, 18. julija. Zbornica je danes razpravljala o poročilu volilne komisije, ki predlaga, da se razveljavi volitev onih poslancev, ki so bili obsojeni pri vojaških sodiščih. Govorilo je več govornikov skrajne levice. Predloga se je vsprejela z 236 proti 27 glasovom.

Bruselj, 18. julija. Poslanska zbornica je danes nadaljevala posvetovanje o šolskem zakonu. Seja je bila zelo burna. Ko je minister de Burtet opomnil, da obžaluje one stariše, ki dovoljujejo svojim otrokom zaiti v jamo brezboštva, je nastal v zbornici grozen vrišč. — Socijalisti so psovali ministre. Levičarji in člani desnice so si nasprotno grozili. Vsled splošnega nemira je moral predsednik sejo zaključiti.

Madrid, 18. julija. Kraljeva rodbina se je podala danes v San Sebastian, koder jo je navzoče občinstvo navdušeno pozdravilo.

London, 18. julija (ob 1. uri 42 min. popoludne). Dosedaj je izvoljenih 278 unionistov, 68 liberalcev, 36 Ircev ter 2 kandidata delavske stranke. Unionisti so pridobili 57 in liberalci 10 sedežev. Nekdanjega ministra John Morley-a je v New-Castlu premagal konservativni kandidat Cruddas, ki je izvoljen z večino 300 glasov.

Novi Jork, 18. julija. O boju s kubanskimi ustaši pri Bayamo se iz Havane nadalje poroča: Med Bayamo in Manzanillo so Španci pod vodstvom Martineza Campos zapodili 3000 ustašev v beg ter jih več pomorili in ranili; tudi vodja ustašev Antonio Macco je težko ranjen in vjet. Na španski strani je padel general Santo Cilbes in trije častniki so ranjeni.

Umrli so:

17. julija. Gabrijela Strukelj poštnega sluge hči, 4 1/2. leta. Realjeva cesta 18, jetika.

V bolnišnici:

16. julija. Jera More, gostija, 83 let, ostarelost.

Tujci.

17. julija.

Pri **Slonu**: Amar, Ružička, Haugg, Berkowitz, Neumann, Nöel, Weiss z Dunaja. — Vetter iz Egypta. — Hammer-schlag iz Strassburg-a — Oppenheim iz Monakovega. — Vesel iz Trnovega. — Mertens iz Zagreba. — Dolešal iz Budejevic. — Raunacher iz Beljaka. — Semlitsch iz Krems-a. — Schneid iz Kamnika. — Laszowski iz Zagreba. — Rosenberg iz Maribora. — Zupan iz St. Petra. — Miklavčič od Sv. Križa. — Pauser iz Novega Mesta. — Trček iz Šmartnega.

Pri **Maltcu**: Wagner, Latzko z Dunaja. — Mayer iz Planine. — Slamnig iz Inomosta. — Berg iz Mokronoga. — Lehmann iz Monakovega. — Pellman, Popp iz Grada. — Fürnberg iz Bolzana. Troux z Reke. — Uhu iz Klingenfels-a.

Pri **Lloyd**: Theuerschuh iz Tržiča. — Dolberger iz Baden-a. — Rabzel iz Škocijana. — Srečko iz Trsta. — Arko iz Postojine. — Vaupotič s Kranjske Gore. — Gottfried iz Grada. — Wradatsch iz Berlin-a.

Pri **avstrijskem caru**: Both iz Grada. — Kralj iz Beljaka. — Matschnig iz Celoveca.

Pri **bavarskem dvoru**: Neumann iz Linca. — Loser iz Praga. — Rozič iz Koprivnika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
18.	9. zvečer	733.8	18.4	sl. svzh.	oblačno	
19.	7. zjutraj	734.4	17.0	sl. svzh.	megla	11.0
	2. popol.	732.8	27.9	sl. jvzh.	jasno	

Srednja večerajšna temperatura 24.4°, za 2.1° nad normalom.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VII.

Protinski cvet
ali
cvet zoper trganje.
Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 glđ. 50 kr.
Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živeih, otrpele ude in kite itd.
Dobiva se pri 566 37
Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Filijala v Ljubljani
zagrebškega podjetništva
Pilar, Mally in Bauda,
arhitekt, inženjerji in stavbinski mojstri.
Tehniški biro: Truberjeve ulice št. 1, poleg sv. Jakoba mostu.
Poslovni čas za ustne dogovore od 2—3. ure pop.
Prevzemanje in izvršitev vsakovrstnih projektov, načrtov, proračunov.
Izvrševanje prezidavanj, novih stavb in sploh vseh stavbinskih del. 356 24

Dunajska borza.

Dne 19. julija.	
Skupni državni dolg v notah	100 glđ. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 " 95 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 20 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 40 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 70 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1068 " — "
Kreditne delnice, 160 glđ.	399 " 25 "
London vista	121 " 55 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 42 1/2 "
90 mark	11 " 88 "
90 frankov (napoleonor)	9 " 64 1/2 "
Italijanski bankovci	46 " — "
C. kr. cekini	5 " 73 "

Dne 18. julija.	
4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	151 glđ. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	161 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	195 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 60 "
Tisine srečke 4%, 100 glđ.	146 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	131 " 50 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 " — "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "
Prioritetne obveznice državne železnice	225 " — "
" " južne železnice 3%	171 " 50 "
" " južne železnice 5%	131 " 35 "
" " dolenskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 glđ.	199 glđ. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	145 " — "
Avstrijskega rubeškega križa srečke, 10 glđ.	17 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 glđ.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 glđ.	71 " — "
St. Genois srečke, 40 glđ.	73 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 glđ.	52 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	174 " — "
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3585 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 glđ.	557 " — "
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	109 " — "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	79 " — "
Montanska družba avstr. plan.	93 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	169 " 50 "
Papirnih rubljev 100	120 " 87 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.